

מסורת הש"ס

(א) ערובין יג'... (ב) ערובין יג'... (ג) ערובין יג'... (ד) ערובין יג'... (ה) ערובין יג'... (ו) ערובין יג'... (ז) ערובין יג'... (ח) ערובין יג'... (ט) ערובין יג'... (י) ערובין יג'... (יא) ערובין יג'... (יב) ערובין יג'... (יג) ערובין יג'... (יד) ערובין יג'... (טו) ערובין יג'... (טז) ערובין יג'... (יז) ערובין יג'... (יח) ערובין יג'... (יט) ערובין יג'... (כ) ערובין יג'... (כא) ערובין יג'... (כב) ערובין יג'... (כג) ערובין יג'... (כד) ערובין יג'... (כה) ערובין יג'... (כו) ערובין יג'... (כז) ערובין יג'... (כח) ערובין יג'... (כט) ערובין יג'... (ל) ערובין יג'...

הנהגות הב"ח

(א) נב' שנאמר פועלתי שמעתי כי כפרו עליהם ורחמי עליהם כל בני עובדי אלילים המה וכוונתו:

גליון הש"ס

נב' בל הודח את העדה. מנ"א רבי קני ע"פ: (ט"ו) שם כל הנהגה מסעודה מנ"א סוף פ"ק קני ע"פ: (ט"ז) מנ"א רבי קני ע"פ:

מוסף רש"י

כל הרוחק את השעה. מניע להשגור ולהתגלגל ורואה שאיני נמלט. ואף על פי שחזן וכוונתו למתקן ומתקן עצמו לגבורה (שורבין יג'). וכל הנהגה מנ"א השעה שעה נדחת מפניו. וערובין ט': שעה עומדת לו, לאח זמן עמדה לעמוד לו שעה מלמח (שם). יצוי. שהיה כפי ממשותו ובידידותו (שורבין ז') מי ששעה משה ובידידותו סודותיו לא נתעמל מזה קני ע"פ: (תורת) קודמות מפיו ממתן מהר קני שמתן מרבו אל לא היה מפולגל כרנה (רש"י ז') עוקר הרים. תמיר ומפולגל כהורה א"פ"פ שאין משה ובידידותו סודותיו לו כל כך (והוריות ט'). שהכל צריכין למרי חטיא. כלומר רב יוסף הוא מרי חטיא. שמשנה ובידידותו סודותיו לו מפי השמועה ממתן מהר קני. דמשנה ובידידותו סודותיו להבטח (שם). כלדאי. חתום כהכנס (בת"כ) מלך רבה עשרין וחרתי שנין. ומת יוצג רב יוסף בראש (תורת) אפילו אומנא לביתיה רבא קרא. שלא להטוב שריה בעלמא כל אורח העולם שנתק רבא אפילו נפליה שרתיה. שלא להטוב שום אומנא לתוך ביתו. אלף כשהיה רובא להקח דם היה אומנא על לביתיה דרביה וסב סבי מקח. ואח גרביי שלא להטוב שרתיה עצמא כל אורח עולם שנתק רבא. כלומר שלא היה לו פנאי להקח עצמו אלף היה עוסק כל שעה במורה לפני דבא (והוריות ד'). בעביה של קורה. אלף על לטענה ממקום תקיף או לתמה בניין שיש טעם רוב משי קורה. הכי נמי עיקר אכילתו הוא בעל עולמא שנתק על ידו על עולמא מרבה ממשותו ומטעמו הכי מביי עיקר על אורי עיקר כותב יעקב שעלו הדבר מלי כותב את תפולגל (רש"י ז') ילכו מחיל אל חיל. שילט מציב הנמשך לביט הנמשך ומנות הנמשך לביט הנמשך. אמר יראה אל אלילי בניין (תורת) בנין אמר ילכו מחיל אל חיל. שילט מציב הנמשך. אל חיל דביט הנמשך. לביי וכן שיהיה אל אלילי בניין (רש"י ז') הדרן עלך מסכת ברכות

הרואה פרק תשיעי ברכות

סד.

עין משפט נר מצוה

גג א טו"ע א"ח ס"י קנה ספ"ח א:

תורה אור השלם

1. עמיאל הששי ישגבר השביעי פעלתי השמיני כי ברכו אלהים:
2. כל אלה מבני עבד אדם המה ובניהם ואחרים איש דלל בבח לעבדה ששים ושנים לעבד אדם:
3. דברי הימים א כו ה' יעקב ה' ביום צרה ישגבר שם אלהי יעקב. תהלים כ ב' ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחם לאלהים וזבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים: שמות י"ב
5. וילך משה וישב אל יתרו חתנו ויאמר לו אלקה נא ויאשוב אל אחי אשר במצרים ויאמר ויהי עתה ויאמר יתרו למשה לך לשלום: שמות ד' י'
6. ויאמר לו המלך לך בשלום וקם וילך בחירו: שמות ב' טו
7. ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבור בישדה טובה: בראשית טו טו
8. ולכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון:
9. וכל בניך לפני ה' יתרו יעשה דין י' שלום בניך. יעקב יד י'
10. שלום בר לאהבי תורתך ואלו למנו ממשלו:
11. ויהי שלום בחלקך שלום בארמנותיך: תהלים קכ ז'
12. למען אחי ורעי אדבריך קא לשלום בקר: תהלים קכ ח
13. למען בית ה' אלהינו אבקשם טוב לק:
14. ה' עז לעמו יתן ה' ירך את עמו בשלום:

רכינו ניסים

תלמודי חכמים אין להם מנוחה. במזרח במסכת שביעית דבני מערבא במסכת פירוש כי בפרק הביע פירוש כי זו היגיעת שהן יגיען היא (משבחין) (שמשבחין) ומקלסין ונוסין בתורה כדאמר ר' יונה בשם ר' חייא בר אשי עתידין להרין להגיעי מבתי כנסיות לבתי מדרשות מאי טעמא דכרתי (תהלים 10) ילכו מחיל אל חיל: סליקא לה להא מסכתא

שנאמר פעלתי השמיני. בני עובד אלוס קא חשיב דכדרי הימים וקא חשיב ממניא והיא תשיעית כל אחת ילדה ששה הם חמשים וארבע הוסף עליהם שמונה בניס הראשונים הרי ששים ושנים לעובד אלוס: **הדוחק אם השעה**. כגון אכשלוס שזקש למנוך בחוקה: **אלטריאל לבו עשאל**. להיות אחד מהם ראש ישיבה: **אלטריאל לבו גרסי**. הולכנו להם חכמים: **סיני**. היו קורין לרב יוסף שהיה בקי בצרימיות הרצה: **עוקר הרים**. לרצה בר נחמני שהיה מחודד יותר בצלפול: **למרי חטיא**. למי שקצן מצוהא למכור כלומר למי שקצן שמועות:

שנאמר י פעלתי השמיני (א) וכתוב כי ברכו אלהים: כל אלה [מבני] (ל) עובד אדום המה ובניהם ואחיהם (אנשי) [איש] חיל בכח לעבדה ששים ושנים לעובד אדום אמר ר' אבין הלוי (ב) כל הרוחק את השעה שעה דוחקתו וכל הנדחה מפני השעה שעה נדחת מפניו מדרבה ורב יוסף (ג) דרב יוסף סיני ורבה עוקר הרים אצטריכא להו שעתא (ד) שלחו להתם סיני ועוקר הרים איזה מהם קודם שלחו להו סיני קודם (ה) שהכל צריכין למרי חטיא אף על פי כן לא קבל עליו ר' יוסף דאמרי ליה כלדאי מלכת תרתין שנין מלך רבה עשרין ותרתין שנין מלך רב יוסף תרתין שנין ופלגא כל הנך שני דמלך רבה אפילו אומנא לביתיה לא קרא: ואמר רבי אבין הלוי מאי דכתיב (ו) יענך ה' ביום צרה ישגבר שם אלהי יעקב אלהי יעקב ולא אלהי אברהם ויצחק מכאן לבעל הקורה שייכנס בעביה של קורה: ואמר רבי אבין הלוי (ז) כל הנהגה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה שנאמר (ח) ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלהים וכי לפני אלהים אכלו והלא לפני משה אכלו אלא לומר לך כל הנהגה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה: (ט) ואמר רבי אבין הלוי (י) הנפטר מחברו אל יאמר לו לך בשלום אלא לך לשלום שהרי יתרו שאמר לו למשה (יא) לך לשלום עלה והצליח דוד שאמר לו לאבשלום (יב) לך בשלום הלך ונתלה: ואמר רבי אבין הלוי (יג) הנפטר מן המת אל יאמר לו לך לשלום אלא לך בשלום שנאמר (יד) ואתה תבא אל אבותיך בשלום: אמר רבי לוי בר חייא (טו) היוצא מביט הכנסת ונכנס לבית המדרש ועוסק כבודו (טז) וזכה ומקבל פני שכינה שנאמר (טז) ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון. אמר רבי חייא בר אשי אמר רב (יז) תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא בעולם השני ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון: (יח) אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים בעולם שנאמר (יט) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך (כ) שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול (כא) יהי שלום בחילך שלום בארמנותיך (כב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום כן (כג) למען בית ה' אלהינו אבקשם טוב לך (כד) ה' עז לעמו יתן ה' ירך את עמו בשלום:

הדרן עלך הרואה

וסליקא לה מסכת ברכות

בתורה (א) וזכה ומקבל פני שכינה שנאמר (טז) ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון. אמר רבי חייא בר אשי אמר רב (יז) תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא בעולם השני ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון: (יח) אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים בעולם שנאמר (יט) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך (כ) שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול (כא) יהי שלום בחילך שלום בארמנותיך (כב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום כן (כג) למען בית ה' אלהינו אבקשם טוב לך (כד) ה' עז לעמו יתן ה' ירך את עמו בשלום:

הדרן עלך הרואה וסליקא לה מסכת ברכות

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

(א) הדרן עלך מסכת ברכות והדרן עלך. דעתן עלך מסכת ברכות ודעתן עלך. לא נתגשי מינך מסכת ברכות ולא נתגשי מינך לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי: יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמונתנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. חגיגת בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רביש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפנינו ובפספיות עמך בית ישראל. ונהיה בלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל בלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאזיבי תחכמי מכותיך בי לעולם היא ליי יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי אם חייתיני: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ושמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משבימים והם משבימים. אנו רצים וזה רצים לדרים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בה:

יהי רצון מלפניך יי אלהי בשם שעותני לסיים מסכת ברכות כן תעורני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע עד עולם. ותתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי רבו ימך ויוסיפו לך שנות חיים: אותך ימים בימינה בשמאלה עשר וקבור: יי עז לעמו יתן יי ירך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא. ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא דירושלם, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעק פולחנא נוכרהא מארעא, ולאקבא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, ויצימח פרקנה ויקרב משיחהו. בחיכוך וביומיכוך ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתחדד ויתעלה ויתגדל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברקתא ושיקתא ושבחתא ונהמתא דאמירין בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנו, ועל תלמידיהו ועל כל תלמידי תלמידיהו, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא תנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני ורחי ופרקנא מן קדם אבדוהו די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומי הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

מזוה בימיו, ארבע יציעות בטליתו, הוא שדודי אמר שבע ביום הלחין, ואומר תנה מלאך ייי סביב ליראיו ויחלם. סליק פ"ט וסליקא לה פ"ח מסכתא ברכות לפ"ט